

نورۇل يوردى

نۇركا دىيارىنىڭ ئاسراڧىيىتى بولۇپ كەلگەن

جلد : 2 — 22

تەشۋىش ۱۹۲۸
۱۰ ئاينىڭ ۱۰ كۈنى

۲۰۴ — ۱۰ : ۱۰

اورته اویونچیلرندن پیشکار کوچک اسماعیل افندیکنک خاطراتی

تورک صحنه تاریخی اورته اویونی ایله خیالیلفه مهم بر فصل آیرمق مجبوریننده در . اجتماعی حیاتک برچوق صفحه لری مین براسلوب چرچیوه سی ایچنده اورته اویونلریله قره کوز پرده لرنده تنقید ایدیلدیکی جهته ماضی تی تدقیقه اوغراشانلر بومهم واسطه لردن صرف نظر ایدمه نزلر . تورک استعدادلرینک عصرلرجه چالیشارقی تکمل ایتدیردکلری خیال و اورته اویونی ادبیاتی مدنیت مکزک عضوی بر قسمتی تشکیل ایتدیکی ایچوندرکه اجنبی مستشرقلری بونک اوزرینه جلدلرجه اثر وجوده کتیرمشلردر . آنجق اجنبی لسانلرده انتشار ایدن مذکور اثرلرده صنعتکارلرک ترجمه حاللرینه بک آزامیت ویرلدیکی کوردیکمزدن بومهم اکسیکلکی المزدن کلدیکی قدر قیامه تی دوشوندک . برحیات اورته اویونچیلرینک اک مستعد واک منلرندن پیشکار کوچوک اسماعیل افندی مراجعتمز اوزرینه ترجمه حاللرینی تحریری اولارق کوندردمک لطفنده بولندیلر . تورک یوردی قارئلری اسماعیل افندیکنک زیرده کی خاطرله لرینی اوقورکن غیرمساعده شرائط دائره سننده ده وارلق کوسترن بر تورک صنعتکارینی تقدیرله قالمایاجق ، تورک صحنه حیاتنک مهم بر دورینه آبروجه نظر عطف ایتک فرصتی بولاجقلردر .

کرموک اسماعیل افندیکنک خاطراتی

1270 سنه هجریسنده قربان بایرامنک عرفه کیجه سی صباحه قارشو فاتح جوارنده زنجیری قیوده حمام سوقاغننده کی 3 نومرولو خانه مزده دنیا به کلدیکم پدرمک خاطره دفترنده مقیددر . پدرم باطوم اهایلسندن و فیض الله اوغلی سلاله سنندن احمد افندی اولوب باطوم والیسی محمد بکک وکیلخرجی ایدی . پدرم بن یدی یاشمده ایکن 1277 تاریخنده استانبوله وفات ایتشدرد . بش یاشنده ایکن فاتح جامی جوارنده خواجه عمر افندی مکتبته اول زمانکی عادات وجهله آلا ی ایله باشلادم . درت سنه قدر ابتدائی تحصیل کوردردم . پدرمک وفاتندن مکره هرینیم چوجوق

کی حامیسز قالدم . مکتب آوقدا شلرمدن بمضلرینک فکرینه اویارق مکتبدن قاجقه باشلادم . مکتبدن قاجدیم زمانلر اوزمان استانبولک اک معروف ، ادرنه قبو خارچنده کی قواصک باغی نامیله مشهرمیرده مکتبه کی اورته اویوتی تماشا ایله وقت کچیردم . خلیل اسمنده کی قرده شمک حوضده بوغوله ورق و فاتی والده مک بکا قارشی محبتی آرتیردی . آرتق نیم بر دبدیکم ایکی اولامایه باشلادی . بنده میدانی کنیش بولارق مکتبی بوتون بوتون ترک ایتدم . و سودیکم اورته اویوننه منتظماً دوامه باشلادم . اوزمانکی قومپانیا (سوپورکه قوی) نامی تحتنده وکامل آغا اداره سنده ایدی . قاووقلی ، میک یاغجی حق ، زنه سی تهراکی رضا ، پیشه کلری شهرامینلی فرنگ مصطفی افندیلر ایدی . بو صارماشیقلی رضا افندی عیارنده زنه کله مشدر . بومی بی بریکدیروب اویون کونلرینی کمال استعجال ایله بکلر و علی الصباح اویونه کیدردم . بو منتظم دوام کامل آغانک نظردقتی جلب ایتمش . اوتاریخدن اعتباراً و سکارافعی آکلایارق و بنده اویونچیلقه استعداد کورمک برای تشویق بادهاو اویونه آلفه باشلادی . برکون بی قاووقلینک اوغلی اولارق قاووقلینک آوقسنندن اویونه چیقاردی . قاووقلی البه سنی و قاووقی کیدیکم زمان عادتاً بایرام کوندده یکی البه کیینه چوجقلردن دهافضله سویندم و بو طائفی خاطره تی هیچ بر وقت اونوتامام . اویونچیلقه اوکوندن اعتباراً باشلادم . بر زمان قاووقلی اوغلی اولارق چیقدم . مکره لری عجم ، لاز ، جلی تقلیدلرینه چیقمه باشلادم . چیقدیم تقلیدلرده موفق اولیوردردم . مکره مقرأصیلر ایچنده اوسکلوب خاشنده اویانان و قاووقلیرک اک بنای اولان کور محمدک یانه کیردم . کور محمدک اوستنه قاووقلی کله مشدر . اوکا آنجق مرحوم حمدی افندی خیرالحلف اولشدر . کور محمدک یانه کیردیکم کون حان باشی تراش ایتدیردیلر . آیانمه قرصی یتتی ، صیرته

1 — تزي صالح افندي ، 2 — كوجوك اسماعيل افندي ، 3 — حلم افندي ، 4 — علي بك ، 5 — زنه سعيد بك ، 6 — سېنجي توميق علي رضا افندي ، آبدال چوجوق وولى كمال
 ايدو اليم سېنجيول كىتخدا سېندو . 7 — يوردان خالد بك حقيماز ، خيال ، قوتله اوبوئيلدي يارداقلى ايدو ، غايت كوزول دائره چالار . سىي مساعدو . موسيقى علمنده .
 8 — قوتله اوبوئيلدي حقيماز ، 9 — قوتله اوبوئيلدي حقيماز ، 10 — اك اسكى زورمانى شاهين آغا

یلکلی مئتان، اوستنه برصاطه، باشمه آبانی صاریلی
برفس کیدیره رک بنی کندی قیافته سوقش ایدی.
واویونده قاووقلینک چوجئی اولارق چیقارتیردی .
بوراده بر عجمیلک دورهمی کچیردکن صکره ینه
تقلیدلره چیقمه باشلام . هراستادک مظهرتقدیری
ونماشا کرانک مظهر توجهی اولیوردم . بنده
فوق العاده استعداد کوردلرینی وایلروده بوپوک
بر آریست اولاجی سویلرلر ایدی . بر خیلی زمان
اورته اویونجیلانی ایتمش و سناده بر بارچه بوپومش
اولدیم بر تارنخده تیاترو جیافه مراق ایتدم . اورته
اویونده خیلی ممارسه پیدا ایتدکن صکره اوزمان
یکیدن تأسس ایدن کالی آغوبک تیاتروسنه بزم
اویونز اولادینی زمانلر دوام ایدر و اویونانان اویونی
و آتورلرک اوضاع و اطواری دقتله تماشا ایدردم .
بوکره بنده تیاترو جیاقی مراق اویاندی . تیاترویه
دوامله برابر دیکر طرفدن قره کوز اویوناق هوسی
کلدی که، بو، اوچ قارپوزی بر قولتوغه صیقش دیرمق
قیلندن ایدی . موسیق هاپونک خیالچی باشیسی
یوسف افندیکن یانه کیدردم . اویونجیلغمه مانع
اولق ایچون اوکی والدہمدن متولد همشیره اون
آتی یاشنده بنی تأهل ایتدیردی . تأهلک ایرتسی
سنه بر کریمه و ابکی سنه صکره بر مخدوم دنیایه
کلدی و بر ایکی سنه صکره بر کریمه دها دنیایه
کلدی . له الحمد هرا یکی کریمه بر حیات، برسی ایوم
ذات الزوجدر . مخدوم خلیل پیاده بیکباشیلغمه
قادر اورتقا ایدرک حرب عمومیده شهیداً وفات
ایتدی . اوچ اولادیلر زوجه سنه و بکا بر مقدار
معاش تخصیص ایتدیلر و معاش آلمقده یز .

دیرکنورلغ مباشرتم : 1293 سنه سننده

23 یاشنده ایدم . قاووقلی حمدی [1] بوپوک
اسماعیل [2] پاچاوراجی اسماعیل افندیلرله برلکده

[1] حمدی افندیکن مزاری ایوب سلطانده فلیه
تارلاسنده کی قهوه ناک باغچه سننده . قاووقلک سورتی طاشه
یالدرمشلردن . اکرم رشاد و عثمان فرید بکتر طرفندن نشر
اولتان نوسال عثمانیک 1327 سنه سنک 231 نجی صیفه سنده
حمدیک ترجه حلیله رسام معزز بکک تابلوسندن آلمه بر رسمی
موجوددر .

[2] بوپوک اسماعیل افندی عن اصل اسکدارلیدر .
سنجه کوچوک اسماعیل افندیکن دها کوچوک اولماننه رغماً
جنهجه بوپوک اولدیفندن اولقی آلمشدر . صحنه حیاته
باغلاغانسه پروژ خانمک بوپوک دخلی اولمشدر . غلطه اولملرندن
برنده سفیل وفات ایتمشدر .

[سروری افندیکن]

بر قومپانیا تشکیل ایدرک اورته اویونلرینی تیاترویه
تحویل ایدرک اویونامغه باشلادق . سرارلق بنده .
کرده ، قومیقلى حمدی ، بابارولی اسماعیل ، خائن
رولی پاچاوراجی اسماعیل افندیلرله ایدی . آرانیک
و آغاونی اسمنده ایکی ده قیز واردی . بز ایلک
اویونلری آقسرایده شکرچی سوقاغانده کی تیاتروده
اویوناردق . [بو محل آقسرای حریق کبیرینه قادر
خراب بر وضعیتده ایدی] . اوزمان سوفلورلی
اویونلرک کالی آغوب امتیازینی آلمش اولدیفندن
بزی اویوندن منع ایتمک ایچون پک چوق اوغراشدی .
کالی آغوب استانبول ، اسکدار ، بک اوغلی
جهتلرنده اوچ تیاترو آچق شرطیله امتیاز آلمش
اولدینی حالده آنجق کدکپاشاده کی تیاتروی آچابلمش
اولدیفندن شرائطه رعایتکار اولدینی تحقق ایتسی
اوزرینه دعوائی فزائامدی و بزده کماکان اجرای
لعبیاتده دوام ایتدک . کوندن کونه شهرتمز آرتقمده
ایدی . صکره قوله قاپوسنده (بله ویسنا) تیاترو .
سنده اویون و بر مکه باشلادق . اوسنه اوستره جیلق
ایدن عبیدی [3] افندی یکی اولارق قاووقلی
اویونامغه باشلامشیدی . اوسب اسمنده بر ذات
آلت یاغزده بر نچجی غازینوسنده تشکیل ایتدیکی
قومپانیایه عبدالرزاق افندی بی قومیق اولارق کتیردی .
معافیله بونلر بزمه رقابت ایدمه مدیلر .

طلوعات اویونارکن درام اویونامقه دهه مراق
ایدرک فصولیه جیان ، حوالاص و مادام فصولیه جیان ،
هرانشی پانه آلارق بر قاج پروادن صکره ایلک
درام اویونی اولارق ایکی احباب چاووشلری اویونادق
و بن روبرنو روانی ایفا ایتدم . ایکنجی اویونم
اجل قضا نامنده کی اویوندر . ینه اوسنه بروسه
تیاترو صاحبی کلرک مقاوله عقد ایتدی . بالاده
مذکور ذواتدن متشکل درام قومپانیاسی ایله
بروسه یه کیتدم . اوزمان بروسه و ایسی احمد و فیک یاشا
ایدی . روس محاربه سنک متار که سنه مصادف ایدی که،
اوزمان کالی آغوبی ادرنه یه کوتورمک ایستلرسه ده کالی
آغوب قورقدیفندن کیتتم . بونک اوزرینه قومپانیایه افرادی

[3] عبدالرزاق افندی استانبولده حکیم اوغلی علی
یاشالیدر . برنجی قادینی تورک ، ایکنجی قادینی پازنار اسمنده
برارمنی اویونجی خانمندی . اوسطوره جی فیهی یکی چامعه
اوسطوره جیلق ایدرکن عبدالرزاق اونک یاشنده چرخ چویر -
مشدر . سلمان حمید قانچمقام مخصوصاتی و اویونجی باشلیق
عنوانیله سرایه آلدی . مشروطیتدن صکره کل حسن افندیکن
شهرتی قارشوسنده هیچ برایش یایامدی . سفیل وفات ایتدی .
[سروری افندیکن]

بك ایدی كندیسندن چوق یاردیم كوردیم . خیالی یوسف افندی ایله اورتاق اولارق (متوعه روتق) نامیله باغلر باشنده یاسیلان تیاتروده فوق العاده شهرتکیراولان جانبازباشی اشرف بك وحقه باز شگری بكارله برلکده اویون ویردك .

مصرده اجراسی مقرر اولان ولیه دوكونته دعوت اولوندیم . جانباز اشرف بك كندی طاقیله آیری اوله رق چاغیریلشدی .

قاضی خاندن كوچهك وكورجوادك سازطاقلری ده طوتولمش ایدی . نده طلب واقع اوزرینه اورته اویونی قومپانیاسیله كیتدم . خصوصی واپورله عزیت وعودت اولوندی . ایکی كوره کی وایچ تگاح مراسمنده بولندق . چوق رغبت كوردك . ومهم مقداره ده یاره قازاندق . مصردن عودتده یکی باغچه ده كهال باغنده یاسیلان تیاتروده یازین درام ، ادرنه قبوده طلوعات ، شهزاده باشنده هم درام وهم طلوعات اویناردیم . قومپانیا افرادم كثیر ایدی . هرايکی اویونی اویناهغه مستعد آدملری اجتماع ایتدیرمشم ، قومپانیام افرادی مشهور قاووقلی حمدی و باجامانی قومیق كوچوك حسین ، بوبك اسماعیل ، قامیق افندیلر پرور ، كوچوك آملیا ، لوچغه ، ویرزین ، خولاص ، طودوری ، چاپراست ، چوبانیان ، پوزانت ، اشود افندیلردن مرکب ایدی . منافیان قومپانیاسنه عناد اولق اوزره سیمونه ماری ، اككچی قاری ، مجنونه لر طیبی ، آمیرال بن نام بیه سلی موقع تماشا به وضع ایتشدك و سكره كوره سان و مادام تورانی ده قومپانیایه آلمقدم . هر آی قومپانیا افرادینه 350 لیرا معاش توزیع ایدردم . مصرده قاووقلی حمدی افندی ایله برابر كیتمشدك . بوندن سوكره مامانام مبره محلنده حمدی افندی ایله اورته اویونی وقاضی كوینده قوش دیلنده عبدی افندی ایله برده لی اویناردیم .

قیشین شهزاده باشنده شرق تیاتروسنده ، فرح تیاتروسنده منافیان ، وزنه جیلرده کی عثمان آغانك تیاتروسنده بر ، ملك سیناماسنك اوله یی محله زوقزوقلر ، شمدیکی سقراطك اجزاخانه سی برنده مایونلر ، لطافت آبارتانی برنده هولده نك قوقلاسی ، اوست طرفده آت جانباز قومپانیاسی اوینار ایدی . آرتق آقسرائی جوارینك پیاسه سی سونمش ایدی . اورته اویون قومپانیالری ده اسكدار ، بشكطاش ودها سائر محللرده اوینارلردی . اوتارنغده كدكیاشا تیاتروسنده احمد مدحت ، ابوالضیا توفیق ، سرخیه

كلی آغونی ترك ایدرك ادرنه یه كیدرلر . كلی آغوب ده بونك اوزرینه احمد نجیب ، بوبوك اسماعیل ، كل حمید ، حمدی افندی و كوچوك نوری ، علكسانیان ، بنه مجیان ، احمد فهم و چوبانیان ، ماری نوارت ، هكجیان ، آرنیف ، تره زا خاغلردن متشکل بر قومپانیا تشکیل ایتشدی . بونلر استانبولده ویزده بروسه ده اوینایوردق . احمدوفیق پاشا اویونلرمنی سیر ایدردی . برکون بی چاغیردی . حكومت قارشوسنده بر تیاترو یاپارسه م بوراده قایلر میسك دیدی . بنده موافقت ایتدم . حكومت قوناغی قارشوسنده کی غازینوی خسته خانه نامه بر تیاترو یاپدیردی . كندیسی اویونه صوك درجه ده مراقی ایدی . ژورژ داندینی ، زورنكاح ، حیدودلر ، خیال ، خسته نام بیه سلی قومپانیایه هدیه ایتدی . وبالذات پرووالده بولوردی . حتی زورنكاح بیه سنك پروواسنده خولاصه جانی صیقیلر ق بر توقات آیتشدی . توقاتك تأثیر یله رولنی فوق العاده ایفا ایدن خولاصه اویوندن سكره لوجه سنه دعوتله اون لیرا ویردی . ایکی سنه بروسه ده قالدق . فصولیه جیانله آرامش آچیلدی . قومیق كوچوك حسین ، پوزانت ، مهاجر راشد افندیلری یانه آلاق استانبوله عودت ایتدم . غلطه ده آوروپا تیاتروسی صاحبی نیقولا افندی مقطوع اجرته بزی یانه آلدی . مشهور پرور آصبقا تیاتروسنده ایدی . طودوری ایله پاندومیا اوینارلردی . پروری قاندرارق یانه آلدیم و توركجه اویونلره آلیشیدردم . اویونلرمن او قدر رغبت بولشدی كه ، احمد مدحت افندی منتظماً اویونلرمنه دوام ایدر و محظوظ اولوردی . او سنه نك رمضانده شهزاده باشنده شمدیکی هلال سیناماسنك برنده کی تیاتروده اوینادق . بزدن باشقه قومپانیا شهزاده باشنده یوقدی . اورته اویونی قومپانیالری آقسرائده اوینارلردی . رمضاندن سوكره ادرنه قاپو خارچنده قلعه یه متصل محله یی یاسیلان تیاترویه نقل ایتدك . بر یاز موسمی جمعه ، بازار كونلری اوراده اویون ویردك . سوكره طربزوندن كلن بر تیاترو صاحبیه مقاوله عقد ایدره ك قومپانیامله برابر طربزونه كیتدم و بر قیش اوراده اوینادق . طربزونه ایلك دفعه كیدن تیاترو قومپانیاسی بنم قومپانیامبر . بوبوك شهرت قزاندیم و اون-اون بش دفعه قیش زمانلرنده طربزونه كیتدم . اون-اون بش سنه قیشین طربزونده یازین استانبولده اجرای لعبیات ایدردم . صوك زمانده طربزون والیسی قدری

احمد افندیلرک یازدقاری (چرکس اوزک تیلر) نام
پیه سگ اویاناماسی اوزرینه تیاترونک ختامنده ویریلن
برامرا اوزرینه اوکیجه تیاترو بناسی بیقیدیرلمش ایدی .
اوسنه نك یازنده بن عبدی افندی ایلله قاضی کوینده
قوش دیلی تیاتروسندنه ، مناقیان قوش دیلی جوارنده
پایاسک باغنده ، حسن [4] ادرنه قاپوده اوینادی . اوچ
سنه عبدی افندی ایلله برلکده اوینادی . بالآخره
عبدی افندی مایینه آلندی واون اوچ سنه سرایده
قالهرق اعلان مشروطیتده تکرار قومانییه تشکیل
ایدهرک اواخر عمرینه قدر اویونجیلیق یاپدی . عبدی
افندی نك سرایه آلتمسندن وماناسب بر قومیق بوله مد
یغمدن بر مدت کیندم قومیق اوینادم . عبدی افندی
بنی ده سرایه آلدیرمق آرزوسنده بولندی ایسه ده بن
موافقت ایتمدم . عبدی افندی نك سرایه انتسابندن صوکره
شیخ حق افندی [5] ایلله ادرنه یه کیتدم . بر رمضان
ادرنده اوینادم و صکرا تکرار استانبوله عودتله
شیخ حق افندی قومیق اولیق اوزره شهرزاده باشنده
اوینادم . 314 سنه سنده ملازمک ایلله نشأت ایدن
مرحوم مخدوم خلیلک رجاسی اوزرینه هم زیارت
هم تجارت مقصدیله قومانیامله حلبه کیتدم . حلبه
بر بمق آی قالدیم . صوکره بیروته ، اورادن مرسیینه
طورنه یاپدم . آطنه والیسی بحری پاشا مخدوم نك
دوکوننده بولنامق اوزره بزى واپوردن چیقاردی .
بوسبیلله آطنه ده بر آی قالدیق . صوکره طرسوسه کلدیم
و طرسوسه مدهش بر خسته لغه کرفتار اولدم .
دوقورلر حیاتندن قطع امید ایتمشله . کسب افاقت
ایدر ایتمز استانبوله عودت ایتمدم .

[4] کل حسن افندی اولی تیاترولرده پرده
چکرمش . عبدالرزاقله چالیشان ارمنی پیروز خانک
آرالر آچیلوب آیرلقدن صوکره پیروز آیری تیاترو
طوتدی . حسنی ده اوافق پای ایلله اویونه چیقاردی .
حسنی خلق طوتونجه بروقت اورتاق اوینادیلر . وفاتنده
پارهمی و ایرادی واردی . رجب صفا اسمنده بر
آرتیست قرداشی بر حیاتدر .

(سروری افندیدن)

[5] حق افندی آقمرایده یوکسک قالدیرم
محله سنک امامی ورفاعی تکیه سنک شیخی ایدی .
کوکچوک اسماعیل افندی قومانیاسندن ویرژیل اسمنده
برقادی سودی . امامتی وشیخلنی پاره ایلله باشقه سنه
صاندی . ویرژیلی آلدی . قومانییه یه کیردی . وجودی
مشکل اولدینی ایچون کولدی برردی . (سروری افندیدن)

مناقیان افندی ایلله اوسنه برلشدم . قاین اوپره تی
ایلک دفعه وضع صحنه ایتدک و ماسقوت اوپره تی ده
اوسنه ایلک دفعه طرفزدن وضع صحنه ایدلشدر . بالآخره
مناقیان افندی ایلله آیرلقدن و آرامزده منافرت حاصل
اولدیغندن بن حقمده منافقلاق ایدرک لیلیجی خورخور ،
یله لن ، مادام آنقو ، ژوره ، قله ژوره فلا کبی بیوک
اوپره تلری یاساق ایتدیردی . وعظیم ضرره اوغرادم .
اوسنه پنه قیز ، طورویل حاملری ، پریقان اوپه رتلرینی
آنجیق اوینایه بیلدم و قیشین طلوعات قومانیاسی ایلله
طربزونه کیتدم . طربزونده ایکن کوچوک مخدوم
ضیانک وفاتی خبر آلدیغمدن و اوچ کون صوکره
زوجه مک وفات خبری کلدیکندن هر شیشی ترک ایدهرک
استانبوله عودت ایتمدم . یازه قدر هیسج برایشله مشغول
اولدم . یازین یکی باغچه ، باقیرکوی ، نشاطاشنده
اوینادم . رمضانده آقمرایده کی یشیل طولومبه موقعنده
کاش تیاتروده اوینادم . بایرام ایرتسی مرحوم حدی
افندی ایلله برلشه رک جمعه ، چهارشنبه کونلری ماماده
اورته اویونی وکیجه لری ده قومقپوده دکز اوستنده کی
غازینوده پرده لی اوینادم .

مدت حیاتنده اوینادیم اورته اویونلرنده حدی
افندی مرحومه اوینادیم اویونلردن ذوق دویاردم .
دیگر قومیق لره اوینادیم زمان عادتا اویوندن اکره
ایدردم . زیر ا یوقاروده عرض ایتدیکم کبی قاووقلیق
قومیق لکه تماماً ضددر . قومیق صوراتی بویار ، وجهی
تغیر ایدهرک مسخره قیافته کیره . وبتون تحقفلنی ده .
اختیارک قفاسنه سپورکه ایلله اورمق ، غازتسکسی
یوارلامق ، مادامه صولانقدن عبارت اولدینی حالده
قاووقلی حاضر جوابلق و تکرله مه لرله خلقی نشته دار
ایدر . قومیق لره ایسه باشده کل حسن مرحوم اولدینی
حالده بومز یلردن محرومدر . حتی حسن افندی بنله
هیسج قارشو قارشویه کلک آرزوایتزدی . آنجیق مسامره
صاحب لری طرفندن بنده کزک بولتمقلم اصرارله طلب
ایدلمزسه موجودیته طرفدار اولمزدی . دها غریبی بر
قایج دفعه لر بن وفات ایتدیکی سوبلک صورتیله
مسامره صاحب لری اغفال ایدهرک برابر بولتمقدن
اوزاق قالمشدر . چونکه مرحوم کندی ازبرلیدیکی
سوزلری سوبلتمک ایستردی و قاووقلی نك باشلیجه
روانی تشکیل ایدن محاوره یعنی رؤیا آکلامقدن چوق
اوزاق ایدی . دها طوغریسی سوبلیه مز ایدی . عبدی
افندی مرحوم اعلان مشروطیتی متعاقب سرایدن
چیققدن صوکره ایکنجی دفعه اولارق و حمدی

افندى مرحوم ده برابر اولق شرطيله برلشمكى قبول ايتدم. عېدى افندى مرحومك قاضى كوينده يغور تېجى چايرنده انغا ايتدردىكى يازاق تياتروده لعياته ايتدار ايتدك. عېدى افندى مرحوم سرايدن چيقدقدن صوكره ايلك اويوننى مذكور محله وىرمك ايچون بر قاچ كون اول اعلان ايتدك. اويون كوني وقت ميعادنن بر قاچ ساعت اول تياتر و خنجا خنج طولش و كچ كلنلر كرى دونك مجبور بئنده قالمشدى. اولافندى افنديك اك مشهور اويونلرندن اوچ برده لك [قبا ادام] نامنده كى اويوننى و صكره عېدى افندى ايله ده [صقاللى كلين] نامنده كى اويونى اوينادق. هرايكيسى ده فوق العاده موفق اولارق آلقيشلانديلر. اوسنه هپ برلكده رمضانده شهزاده باشنده ويايرام ايرتسى قاضى كوينده زامبوغلى تياتروسنده وجمه، چهارشنبه كونلرى ماماده اويونلر نيزه دوام ايتدك وايكى سنه بومئوال اوزره اجراى صنعت ايتدك. اوچنجى سنه حمدى افندى وفات ايتدى. توركلرك اك مقتدر قومىق اولان حمدى افندى، مع الاسف چوق مضايقه ايچنده وفات ايتدى و بو حالن آلآن متألم، زيرا امثالى بردها كله مش و كليجك اولان صنعتكار لايىق درجه سنده تقدير ايدلدى. حمدى افنديك وفاتندن صوكره عېدى افنديك وفاتنه قدر هيچ آيرلقسىز برابربولندق. عېدى افندى ايله اويناركن رومانيا جبهه سنده مخدومك خبر شهادتى صوك درجه متأثر ايتدى. 337 سنه سنده رمضانك 22 نجي كوينده آنى اولارق راحتسز لندم. و بردها صحنه به چيقمقلمه دو قنورلر مساعده ايتديلر. كوردىكنم قومقلر ايچنده كور محمد، كور امام، حمدى افنديلر برنجيلسكى، عېدى و حسن افنديلر ايكنجيلسكى احراز ايدلر. حمدى افنديك حال حياتنده بركون على [6] امضاسيله بر مكتوب آلد. مكتوبك مندرجاتى: « بن اورته اويوننه صوك درجه ده صراق ايتدم. كنده مده استعداد كور بيوروم. مع مافيه سزك كى بر استاده خدمت ايتمكله انكشاف ايديه بيله جكم. لطفاً بو دعوتنى قبول بو يورارق بايزيده كى جامع جوارنده كى قهوه به كليكنز. » مألنده ايدى. بر كنجك شوقى قيرماق و مقصدينى آكلامق ايچون واقع دعوتنه اجابت [6] على بك استانبوله جراح باشا ليدر واليوم رسومانده مأموردر. اولجه مندر مقلدلىكى يامشدر. عبدالحميدك اورته اويونى اشيارلى ساتيافه چيقارلدينى زمان اولنلرى صانون آلدى. (سرور افنديدن)

ايتدم. طامچايديم بر كنج يانه كلرك كندىنى تقديم ايتدى. اولوردق كوروشمكه باشلادق. كنجك اوضاى و اطوارى، وجهى، وجودى طبق عېدى افنديك كنجلكنى غفلر ايتدردى. ايلك كورو شديكمده كندىنى سودم. چوقلى ده بر ماصره ي درعهده ايتش و بى ده برابر آله جفى تعهد ايتش بنده كندىنه سوز و بر دم. بر قاچ كون صكره كى جمه كوني بر لكه رك چوقلى به كيتدك. اوراده ايكى اويون وىردك. جمى اولقه برابر قاووقلرولنده كى موقبىق شايان تقدير ايدى. بو كنجده كى استعدادى انكشاف ايتد برمل ديه رك ملاحظه ايتدم. واوكوندن اعتباراً يانه آلد. حالا برابر اجراى لعيات ايدرز. و على بك ناميله معروف اولان بو چوقوقدن ماعداسنك دعوتنده مجبور قالمادقچه اجابت ايتم. حال حاضرده على بك قا. ار اورته اويوننده قاووقلى اوياناچق يوقدر. او قدر ديه بيليم كه، حمدى و عېدى افندى مرحوملرك بر لسقه نايه سيدر. كچن سنه ازميرده 9 ايلول سر كينده 15 كون ايچون با مقوله دعوت اولندق واون ايكى كيشين صركب بر قومانيا ايله ازميره كيتدك. او قدر توجه مظهر اولدق كه، ماصره محلك كنار و صركزه اوزاقلنه رغماً اوتومويل مصرقى اختياريله بوتون ازميرك اكبرى هر كيجه ماصره مزه كلشدر. اوينادىقمز اوتوز اويونده [زيرارضامزى استحصال ايدرك سرى هيئى 15 كون ده ماصره وىرمكه قرار وىر مشلردى.] بوتون آلقيشلرله قارشيلاندق. وبوى جرائده حقزده ستايش بولنده متعدد مقاله لر نشر ايتديلر. بالخاصه على بك ايله اولافنديقمز محاوره لر چوق رغبت بولش ايدى، قومانيا افرادندن زنه سعيد بى و مداح عصمت افندى زاده قنطارجى قدرى [7] افندى ده ذكرايتمدن

[7] قدرى افندى بر مكتوبنده صنعته انشايى زيرده كى وجهله حكايه ايتمكده در :

« تحصيل رشدى درجه سنده در. ايلك مداحله باشلايشم شهزاده باشنده شمديكى مشله نامى وىريلن قراغتخانه ده در. كچه خصوصى برلرده بك چوق دفعه سوبله مش ايسهمده عموى محله چيقماش ايدم. قبوده مداح عصمت افندى مرحومك مخدومى قدرى افندى طرفندن حكايه سوبله نه حك ديه اعلان ايدلر. باباى بيلنلر عجا اوغلى نسلر ديه اولاجق كه قراغتخانه خنجا خنج دولش ايدى.

آراسنده بر ایلله کوزلرینی قیایه رق و بر آئنده ده
لیون طوتارق واپوره پنبوب اسکداره کچر و بوتون
یاز ماماده ایجار ایتدیکی خانه ده اوطوروردی .
آراهه نکه ده آرقاسنه اوطورور ، آیاقلرینی صارقیتیر
واوافق بر صارصینتی اولونجه آراهه دوریلوروه میله
همان آتلازدی . اوپونده اولدینی قادار سائر
زمانلرده نکره ایدی . مجلسنده بولنانلری
نکته لرله نشسته دار ایدردی . و یک مکمل طاوولا
اوینار و اوینارکن قارشوسنده کیله طاتی آلایلر
ایدردی .

عبری افندی :

اصلاً آستانبوللیدر. جراح پاشاده خوبیار محله سنده
تولدا ایتشد. شهراده جامعی حولیسنده کاش اوستوره چی
دکانلرنده چبر اقلق ایدرکن قومیق اولشد. مومی الیه چوق
خیر خواه ایدی . بر چوق فقراسی واردی .
رمضانلرده اون بش - یکریمی فقرانک بوتون مصارف
بتیه لرینی تأمین ایتدیکی کی بایرامده ده چوجقلرینه
البسه یاپار واختیارلرده خرچلق ویرردی . حرکت
ارضده خراب اولان محله سنده کی خوبیار مسجدینی
مجدداً تعمیر ایتدیردیکی کی خصکی جامعنک صوک
جاعت محله منبر یاپدیرارق ادای صلاتی تأمین ایتش
وبوتون محله خلقنی جامعسز بر اقامشد .

مسک یاغچی عزت ، دمیرچی ادهم ، کامل
آغا ، آگاه ، قنبور محمد ، [8] کوچوک آبی محمد ،
شاگر افندی ، حاجی بکچی ، صفوت ، دالفین ،
قره کوز محمد ، کل حسن ، امام حق ، چولاق
ابراهیم افندیلر اسکی قاووقلوردن اولوب جمله سی
وفات ایتشلردر . حال حیائده سپتچی علی رضا ،
علی بك ، ناشد وفخری [9] بکلر واردر. سپتچی
علی رضا افندی صحنه قومیق و قاووقلی روللری یاپار

[8] قنبور محمد افندی اسکدارده عزیز محمود
افندی نکیه سی خلیفه لردن ایدی . شکلا پک
تحفدی . اوافق تفک اولدینی ایچون اکثریا تحفلق
اولسون دیه زنیله قویارق چیقاریرلردی .
(سروری افندیدن)

[9] رسملی غزته نك 1928 سنه سی 28 کانون
ثانی 230 نومرولو نسخه سنده ناشد بکک ترجمه
حالی و فوطوغرافی موجوددر . رسملی غزته نك
1928 سنه سی 18 شباط 233 نومرولو نسخه .
سندده فخری بکک ترجمه حالی و رسمی موجوددر .

کجه میه جکم . بونلرده صنعتلرینک اهلی و حال حاضرده
نه سعید بک کی زنه و نه ده قدری افندی کی
تقلید واردر . علی بک ایسه جدأ صنعتکار و نزاht
تربیه ایلله مألوف و نکته و مضمون سویله مکده
ازهر جهت شایان تقدیردر .

عبری افندی :

اورته اوپونده اولجه قاووقلی بوقدی . قاووقلی
رولی لاعلی التعین بر تقلید طرفندن ایفا ایدیلردی .
قاووقلی رولنی مصر چارشوسی نیجارلردن شکری
افندی ایجاد ایتشد . کور محمد ، کور امام ،
ابوبلی مشهور حمدی افندی قدر بحق قاووقلی
کلمه مشدر . و بونلردن حمدی افندی فوق العاده لکی
احراز ایتشد . حمدی افندی اصلاً آستانبوللی در .
ایوب سلطانده تولدا ایتش ، وفاته قدر محل مذکورده
ساکن اولشد . کندیسسی او قومق یازمق بیامدیکی
حاله ظریفانه سویلیدیکی جناسلر ، مضمونلر جدأ
شایان تقدیردر . کندیسسه اوینادیم اورته اوپونلرنده کی
ذوق صنعتی باشقه لرنده کورده مدم . بو قدرتی صنعتکار
مع الاسف پک فقر و ضرورت ایچنده اصرار حیات
ایتدی و او صورته اولدی . زیراً صوک زمانلرده
اورته اوپونی یاز موسملرنده هفته ده بر - ایکی
دفعه مسیره محله ده اجرا ایدیله بیلدی و دور استبداده
زنه لک سرایلرله مشابهی وار دیه اوزون مدتده
یساق ایدلش ایدی . ایسته بوسبیلر اورته اوپونی
و صنعتکارلرینی پست ایتدی . حمدی افندی غایت
اوهامی بر ذات ایدی . واپوره ، قایبغه بینمزدی .
حتی فایطون و قویه آراهه لرینه ده بینمزدی . بیندیکی
آراهه نك بارگیری لاغرو اختیار اولاجق ، آراهه نك
تکرارلرینی اولاً معاینه ایده جک و آراهه مهاجر
آراهه سی اولاجقدی . بوده صاری یار وسائر اوزاق
محللرده کی مسیره لره کیدلیدیکی زمانه منحصردی .
مامایه کیدیله جکی زمان اک امین بولوندینی ایکی ذاتک

مداح صندالیه سنه چیقوب خلقه قارشو اوطورونجه
دهشتلی بر صیقینتی کلدی ویاغور کی تر دوکمه
باشلادم . صوکره بیرتیلدم . ایلک اسکله یه چیقمق
بر دینجینک آووچ آچاسنه بکرزه یورمش . صکره
چوق یرلرده حکایه سویلدم و پدرم کی ده تقدیر
ایدلدم . شمدی ایسه قنطار جبات مأمورلئی ایلله
میوه هالنده اجرای وظیفه ایدیورم . خصوصی محللره
دعوت اولندیقنده کیدیورم ، عمومی محللره کیتیمورم »

عصمت ، [111] غارپس ، رجب ، دوهی ، مداح شکری متوفادارلر . بولردن اک مقتدری قربان اوسب ، مداح عصمت ، غارپس ، چشمه میدانلی مصطفی بکدر . حال حاضرده ترزی صالح ، صفر محمد ، حافظ محمد علی ، عصمت افندی زاده مداح قدری ، زنه سعیدبک ، سیرت بک ، مداح [111] قدری افندی مداح عصمت افندی به

داثر زیرده کی ایضاحاقی لطف ایتدیلر :

پدرم عن اصل استانبول اهالیسندن اولوب (1267) تاریخنده تولد (320) سنه سنده وفات ایتشد . کندسی جایی اصنافندن ایدی . مداحلرک اک مشهوری اولان مداح شکری افندی به چیراقلق ایتمش و جمله نك معلوی اولدینی اوزره اورته اوونجیلتی و مداحقله بک چوق سنه لر اجرای صنعت ایتقدر . وفاتی سنه لرینه قریب یالکیز مداحلق ایدردی . مع الاسف فوطوغرافی بوقدر . صحنه به صورت انسابنه داثر بر شی بیلیمورم . پدرم قاووقیلردن کور محمد و کور امام ، ثانیاً حمدی افندی مرحوملری و صنعتکارلردن عرب احمد ، غارپس ، شاعر عمر ، چشمه میدانلی میناس مصطفی ، کوچوک اسماعیل ، تسبیحچی احمد ، طورسون افندیلری تقدیر ایدردی . کندسی هر تقلیده مقتدر و موفق اولوردی . مع مافیه کوزله مہجی اوپوننده تورك ، یازیچی ، میخانه اوپونلرنده ارمنی ، صندقلی اوپوننده سرخوش تقلیدلرینی فوق العاده اویناردی و پدرم قادارده اوینایه جق بوقدی . شمدیدن صکراده اولاماز . حمدی افندی قومانیاسنده دیگر تقلیدلر پدرمه شاعر عمر و کوچوک اسماعیل افندی نك کندیلرندن بر قاج مثل باره آلدیفنی حمدی افندی به شکایتده بولنورلر . حمدی افندی ده بولنرک سوله مش اولدینی سوزلره اهیت ویرمه مش . بولرده اوپون کونی هپسی بر اولشلر بز اوینامایلم بقام نه یایاجقلر دیه هپسی ماماده چاپره چکلشلر . اوپون وقتی یاقلاشمش ، حمدی افندی ده خبر کوندرمش . آرقداشلر کلسونده اوپونه باشلا یایلم . اولرده فضلہ پای کیه ویرپورسه اولنر ایله اویناسین دیبه جواب بولامشلر . حمدی افندی شاشیر و پدرمه طایشیر . اوپونی یازیچی به چویرمه که قرار ویرلر . قاووقلی حمدی یازیچی ، پدرم عصمت افندی ارمنی ، غارپس روم رونلی آییورلر . ارمنی ایله روم ایکیسی اورتا قدرلر . یازیچی به حسابلرینی ایضاح ایدرک آیرلقلی ایتدیورلر ،

ایسه ده بورولرده ایی بر شهرت آلاماشدر . آبدال وقوجه قاری روللرنده فوق العاده در . حال حاضرده رؤیت بصردن محروم درجه ده معلول و بک پریشان و هر صورته شایان معاونت درجه ده منزویانه بر حیات کچیرمکده در . علی بک حال حاضرده اک ایی قاووقلی در . کرک جلدی و کرکسه میبککاری مرحوم عیدی افندی نك کنجلیکنی تجسم ایتدیردیکی کبی مضمون و محاوره ده حمدی افندی ن صوکره کلندر عین زمانده مکمل تقلید (مقلد) و مونولوغر در . ناشد بک قومیق و قاووقلی اوینامقده و بو صورته شهرتکیر ایسه ده صنعت نقطه نظرندن مقلد لکده کی درجه اقتداری دیگرلرنده محافظه ایده مر . قاووقلی روانی طبق قومیق طورنده اوینار که بک مقبول دکدر . فخری بک دواملی قومیق اوینامش اولسه فوق العاده در . صحنه ده بر چوق روللری و تقلیدلی وظیفه لری فوق العاده موقیقله اجرا ایدر . ایی بر صنعتکاردر . آنجق قاووقلی رولنده اوده ناشد کبی قومیق طورنده اوینار .

پیشه کارلر :

پیشه کارلر زمره سندن قدیر آغا ، ترلکچی احمد ، موطاف مصطفی ، قنبر عزت ، عبدی ، طوسون افندیلر وفات ایتشلردر . بولنرک اک بنای طوسون افندی ایدی . حال حیاته ده عبدعاجز و کوچوک عاصم [10] واردر .

مقلدلر :

مقلدلر زمره سندن شیشمان ابراهیم ، جوجه یوسف ، ته تیک ، دلی احمد ، طورشوجی مصطفی ، بوبوک آبی محمد ، پورازچاووش ، چنکانه سعید ، تسبیحچی صادق ، یهودی اوسب ، شهر امینلی مصطفی ، قاپرهل ، کوچوک مختار ، عرب جمال طرحلی اسماعیل ، چشمه میدانلی میناس مصطفی ، یاغجی عزت ، کلاجهی محمد ، شاهین آغا ، عزیز آغا ، عجم علی ، قوسطی ، قربان اوسب ، مداح [10] عاصم افندی داوود پاشا اسکلسنده اوطورور . ایوم ناشد بکک قومانیاسنده چالیشیر . اختیار و پیشه کار روللرینی یاپار حسن خط و کتابتی ایی در . کوچوک اسماعیل افندی ن صکره حال حاضرده اک ایی پیشه کاردر . (سروری افندی ن)

رسام معزز ، [13] بحریہ لی سائی ، پاسقال سائی ، محسن بکفر فوق العادہ مقلد ایسہ لردہ بونلرک اورتہ اویونیلہ علاقہ لری یوقدر . بونلر باشلی باشنہ صنعتکاردرلر . مونولوغ سسویلکده ، تقلیدده ظریف موضوع بولقدہ یکتادرلر . بومیانده ناشد بک ، قاووقلی علی بک ، مداح سروری افندی ، مداح قدری افندی ، مظلوم افندیلرک هربری مقلد لکده فوق العادہ شهرت آلمش لر مهم برر شخصیتدرلر .

زیرلر :

دوشہمہجی اسماعیل ، صرکبجی احمد ، تسبیحجی احمد ، تسبیحجی رضا ، تلغراف خلیل ، تلغراف اسماعیل ، شہر امینلی جودت ، توفیق ، علی ، امامک اسماعیل ، حسنی ، عاشر ، پاچاوراجی اسماعیل ، شاعر عمر ، پیمہ احمد ، سرچہ محمد متوفالردن اولوب بونلرک برنجیلری دوشہمہجی اسماعیل ، تلغراف خلیل ، شاعر عمر ، توفیق ، سرچہ محمد افندیلردر . حال حاضرده سعید بک ، جودت بک ، حافظ جمال ، ییلدیزی قیردینی کبی اسکی حکایہ لری عصریشدیر یور و بعضاً یکی شیلرده بولوب سسویلیور . سروری افندی بک بروسدہ بش - آلتی سنہ لک قوزہ جیلنی ده واردر .

[13] رسام معزز بک اسکدارده چینیلی جامع کلخانہ سواقغنہ تولد ایتشد . حیدر پاشا خستہ خانہ سی اجزاجی اولی بیکبائی احمد شکری بک بخدومیدر . 1297 کانون ثانی سنہ بحریہ صنایع مکتبنہ داخل اولارق شمدیکی اورتا تدریساتہ معادل تحصیل کورمش و بحریہ ضابطلکنہ ترفیع ایش ، عین زمانہ صنایع نفیسہ مکتبنہ دواملہ اون سنہ ده قوراسیونہ چالیشمش 1321 سنہ سنہ برنجی اولارق دیپلوما اخذینہ موفق اولمش 1328 آغستوسنہ کوکرتہ ملازم اولی اولارق تقاعد ایدلشدر . اورتہ اویونہ اولان علاقہ سنی کندیلری زیرده کی وجہلہ حکایہ ایتکده درلر : قاووقلی حمدی افندی مرحومی چوق سودیکم ایچون مان مان دائماً برابر کرر غیر اختیاری بو ذانک هر خصوصنی تقلید ایدردم . عبدالحمیدک الک صیق استبداد دورندہ مانیاسی مرحوم رفیق بک خانہ سنہ طویلشارق ہم کبی آما تورلر اوراده خصوصی اورتا اویونی اویناوردق .

سروری [12] ، مداح عشقی ، مونولوغ تحسین ، قاضی کوپلی مختار ، شوفور صادق ، طلومبہجی کمال الک مقتدرلری اولوب بونلرکده برنجیلری : مداح قدری ، زنہ سعید بک ، حافظ محمد علی ، طلومبہجی کمالدر . قاضی کوپلی رفیق ، بوریزان توفیق ، قائم مقام صالح ، یکدیگرینک لسانی ای بیلدکلرندن بر درلو آکلاشامیورلر . بو محاورہ بر بوچوق ساعت سوردی . مشتریلر یتیشیر عصمت کولمکن ایچمزہ فنالق کلدی دیہ باغیر ، باشلادیلر . ہمده کولمکن قاصقلرم آغریدی . بر هفته خستہ یاندم . بابام بر داها اویونہ کوتورمندی . حمدی افندی اویون نہایتندہ دیگر اویونجیلری چاغیردی . افندیلر ، بن بارہ ویریرم لکن بویله سنہ ویریرم دیدی . اووقت کندیلری ده تقدیر ایتدیلر . شو حالہ بو کیمسلر او زمانک برنجی صنف صنعتکارلرندن ایدیلر .

[12] مداح سروری افندی هر سنہ آنقرہ یه کلرک اجرای صنف ایدرلر . اورتہ اویونی وخیالہ دائر کندیلرندن قیمتدار نوطلر آلدیم بوراده علناً تشکری وجیبہ بیلیم . ترجمہ حاللری فیصہجہ زیرده کیلرندن عبارتدر :

سروری افندی 1291 تاریخندہ استانبولہ فاتح جوارندہ مفتی حمامندہ تولد ایتشد . پدری قیرلر آغاسی حافظ بہرام آغانک خصوصی کاتبی احمد حق افندی ایدی . اصل اسمی سروری اولایوب ابراہیم کنعاند . شاعر سروری احفادنندن اولدینی ایچون سروری لقبی آلمشدر . عسکری اعدادیسنندن چیقنہ ملازمہ غلطہ کرکنہ کیرمشدر . اوچ سنہ ملازمہ دوام ایش معاشہ کچہمہ مشدر . اذمید ، آطہ بازاری حوالیسنده یورطہ طویلاوب تجارتہ صائمش و تجارتلہ دولاشیرکن اذمیدہ بر کون قہوہده دیمتوقلی حسن افندی اسمندہ بر مداحی دیکلہ مش ، اوندن دها ای یا باجقنہ عقل ایردیردی ایچون قہوہجیلہ اویوشارق ایرتسی صباح مداحلغہ باشلامشدر . ایکی اوچ کیجہده ازبرلہ دیکی پارچہلر توکنتجہ یردکیشدیررک بیلہ جکہ کیمش و یورطہ جیلنی بوسبتون ترک ایتشد . استانبولہ عودندہ قاووقلی حمدی افندی بہ انتساب ایش مداح عصمت افندیدن یتش سکسان حکایہ اوکرہ مش و مداح عصمت افندی بک وفاتسندن صکرہ اورتہ اویونجیانی ترک ایدرک مداحلغہ باشلامشدر . سروری افندی کندی افادہ سی وجہلہ نصرالدین خواجہ بک

عمر، [19] موسیقی رضا افندی، کور عزت، [20] عرب جمال [21] افندیلر متوفادرلر. بوتلرک برنجیلری ده شیخ فہمی، کاتب صالح، شاعر عمر، رضا افندی، سعید افندی، حاجی بوزکیر. کاتب صالح خیالیقده کار قدیم اصولی طرز جدیدہ تحویل صورتیلہ انقلاب یاعشدر. حال حاضرده مداح قدری، شفیق، زنہ سعید بک، قومیق فخری، حازم، مدوح بک، عرفان، سماد، حافظ محمد علی، صفر محمد، صفوت، پوستہجی علی ودها اسملرخی بیلندیکم کیمسلر وارسده ذکر ایتدکرم الک ایلریدر. بوتلردن ده دارالبدایعده کی حازم، زنہ سعید، قومیق فخری، قدری، شفیق، مدوح بکر برنجیلردندر.

اورته اویونک زمانک احتیاجلرینه کورہ اصلاح ایدیلوری سؤالنه من غیرحد مطالعہی درمیان ایدہمیه جکم. اورته اویونی صنعتکارلری حمایہ سیز برافیلر و ہر اوکنہ کلن کنڈینہ صنعتکار سوسی وبرہ رک میدانہ چیقار و بو حرکتلرینہ مساعدہ ایدیلرہ حقیق استعدادلر صنعتہ اولان عشقنی قلبہ کومک اضطرارندہ قلاجقدر.

مثال اولارق علی، سعید بکرلہ قدری افندی بی کوسترہ بیلیرم.

اورته اویونی صنعت اربابی اولیاسلرک آلرندہ برافیلماز، حال حاضر احتیاجنہ، مفکورہ سنہ کورہ تعدیل وتکمیل ایتدیریلہ بیلیر. مقصدم انحصار [19] شاعر عمر افندی عن اصل قباطاشلیر.

تحصیلی رشدیہ درجہ سنہ در. شرکت خیرہدہ انسپکتورلق دائرہ سنہ کاتب ایدی. بیچارہ دلی اولارق اوتوز، اوتوز بش یاشلرندہ تقریباً اون بش سنہ اول طوطاشی تیارخانہ سنہ وفات ایتدی. شاعر عمر افندی پلاقلری قاطرچی اوغلی خانندہ بلومنتال برادرلردہ بولنور.

[سروری افندی]

[20] کور عزت عدلیہ اجرا دائرہ سنہ خستہ قلبی برکاتب ایدی. بک یقیندہ کنجکین وفات ایتشد.

[سروری افندی]

[21] عرب جمال زنجیدر ومشہور بے کار حاجی کرامی افندی مخدومیدر. حرب عمومی ده چناق قلعه محاربہ سنہ شہید اولشد.

[سروری افندی]

ذهنی افندیلردر بوتلرک برنجیلری سعید وجودت بکاردز. بالخاصہ سعید بک مرحوم شاعر عمر عیارندہ مقتدر بر صنعتکاردر. سپتجی علی رضا، چیچکچی شا کر، بیوک اسماعیل قوجہ قاری رولندہ فوق العادہ ایدیلر.

عرب احمد وموسیقی احسان بک قاداردہ عرب خلیق دولی یابان کلہ مشدر. معافیہ ناشد بک بورولدهده بک مقتدردر.

خیالچیلر :

بوزمرہدن خیالچی باشی یوسف افندی، شیخ فہمی، جراح صالح، شریجی امین، [14] پدر مصطفی، [15]، سعید افندی، تاققور، حاجی یورکی، سراج حسین، مجلدراسم، قومیق صفوت، عرب عمر، [16] کاتب صالح، [17] اوسطورہجی مصطفی، سرچہ محمد، [18] قرہ کوز محمد، شاعر

[14] شریجی امین ایچون صوک ساعتک 1927 سنہ سی 14 مارت نسخہ سنہ باقیکنز.

[15] پدر مصطفی افندی استانبولی در. قرہ کوزک مزارینی ایکنجی دفعہ احیا ایلہ طاشنی پایدیر مشدر.

[16] عرب عمر اسکدارلیدر. سرایدن چیقدقندن مسکرہ چوق یاشامادی وفاتندہ یاشی سکسانی کچکین. ایدی.

[سروری افندی]

[17] کاتب صالح افندی بکقوزک یالی کوبند. ندر. نافعہ کتآبندن استعفا ایلہ عبدالرزاق افندی یہ انتساب ایتدی. عبدالحمید یکدن بیکباشی رتبہ سیلہ سرایہ آلدی. عبدالحمیدک خلعتدن مسکرہ آچیقده قالدی. کاتب صالح افندی احمد مدحت افندی غیرتیلہ قرہ کوزی احیا ایتدی. اسکیلکنی محافظہ ایتمکلہ برابر بر دائرہ ادبہ صوقدی. شمعی اوینانان چیغیر کاتب صالح افندی چیغیریدر. اوغلی جمال افندی باباسی کبی یتشمشدی. کوچوک ضابطلکده بالقان حربندہ وفات ایتدی. کاتب صالح افندی دارالمجزہده وفات ایتشد.

[سروری افندی]

[18] سرچہ محمد برکاتب ایدی.

[سروری افندی]

وضع ایتدیرمک دلدرد . یالکیز جمعیتلرک ترتیب
ایده کلدکلری مسامره لرده ارباب صنعتدن متشکل
اولیان قومانیاجلره رغبت کوسترلامسنگ تأمین
چاره لری احضار ایتکدر . دارالبدایعک اوینادینی
تقلیدلی اوپونلردن خلقمیزک دها زیاده محظوظ اولدینی
ودها زیاده رغبت کوسترمش اولدینی ده اورته
اوپوننک تکامل ایده جکنه بر دلیلدر . جانلی بر
مثالدر .

کوچوک اسماعیل افندیکنک خاطراتی بوراده
نهایت بولیور .

اورته اوپونی اوزرینه اثر یازان و آناتولی
خلق ادبیاتی تدقیق ایدن دوقنور فونوش عصری
تورک قومدیسنگ اسکی خیال واورته اوپونلردن
استفاده سنی توصیه ایتکده در . قناعت مزه کوره خیال
واورته اوپوننک عصرلردن بری تبلر ایدن شکافی
تبدیلدن زیاده اوینانان محتویاتی اصلاحه احتیاج
وارددر . اسکیدن اوینانان اورته اوپونلرینک باشلیجه
موضوعلری زیرده کیلردر :

ایکی اولیلکک ذوق ، غائب همشیره لر ، قادین
آدمه نه یاپار ، برخانک انتقامی ، طاهر ایله زهره ،

فرهاد ایله شیرین ، چفته حاملر ، جن اولنادن آدم
چارپتی ، یلانچینک مومی ، عیاشه خیله ، میخانه
عالی ، ترسینه اولنمک ، کوزله مه چی یاخود آناتولی
کوی دوکونی ، پهلوان مسابقه سی ، شهرلی به کویلی
کلین ، تیمارخانه ، بغدادیلر ، تزکاه ، حلواجی ،
چشمه ، قلعه ، اورمان ، محله باصقینی ، صالنجاق .. الخ
بونلرک علم حسابنه برآن اولقید ایدیلرک محافظه لری
لازمدر . یکرمی ، اوتوز سنه اولکی اجتماعی حیاتک
ودولت عثمانیه حدودلری داخلنده کی تیلرک تدقیق
ایچون هپسی فائده لی اولاجقدر . آنجیق خلقه جمهوریت
تربیه سی آشیلماق ایچون مسعودانقلابه حق ویردیردن ،
اسکی تربیه نک افلاسی کوسترهن ، سرائیک سفاهتندن
خلق نفرت ایتدیرهن پارچه لره احتیاج وارددر . اولنک
ایچون خلق تربیه سی ساحه سنده فیلم ، رادیو ،
تیاتروکی واسطه لره مراجعت ایدرکن مهم بر
تلقین واسطه سی اولان کشتیرنک پرده سی ایله اورته
اوپوننک یکی دنیا تعبیر اولنان قفسندن استفاده
مکنکدر وونلر اولکیلره نظراً قیاس قبول ایتیه جک
درجه ده اوجوزدر .